

OBČINA SODRAŽICA

Datum: 7. 10. 2025
Št. zadeve: 040-1/2025

JAVNA OBRAVNAVA

Zadeva: **Odlok o določitvi volilnih enot za volitve v občinski svet in župana v Občini Sodražica**

Občinski svet Občine Sodražica je na svoji 15. redni seji, 2. 10. 2025, v 1. obravnavi sprejel Odlok o določitvi volilnih enot za volitve v občinski svet in župana v Občini Sodražica. Skladno s 75. Poslovnikom Občinskega sveta Občine Sodražica (Uradno prečiščeno besedilo - Ur. l. RS št. 22/24) obveščamo javnost, da lahko morebitne pripombe in predloge k predmetnemu Odloku sporoči do 20. 10. 2025 na e-naslov: obcina@sodrazica.si.

Pravna podlaga:

- 19., 20. in 21. člen Zakona o lokalnih volitvah,
- 15. člen Statuta Občine Sodražica,
- Odločbe Ustavnega sodišča RS, ki določajo merila za enakost volilne pravice (npr. U-I-292/02, U-I-260/04, U-I-214/06, ..., U-I-402/22).

1. RAZLOGI ZA SPREJEM ODLOKA

Ministrstvo za javno upravo je v letu 2024 opozorilo več slovenskih občin, med njimi tudi Občino Sodražica, na morebitno neskladje z ustavo glede enakosti volilne pravice pri obstoječi ureditvi volilnih enot. Ugotovljena so bila prevelika odstopanja v številu volivcev med posameznimi volilnimi enotami, kar pomeni, da glasovi volivcev nimajo enake teže.

Namen predloga odloka je:

- zagotoviti ustavno skladnost volilnega sistema v občini,
- uravnovežiti število prebivalcev med volilnimi enotami,
- ohraniti zastopanost različnih območij občine,
- oblikovati dolgoročno obstojen volilni sistem z zmanjšanjem števila volilnih enot.

2. OCENA STANJA

V občini je sedaj oblikovanih 7 volilnih enot, voli pa se 9 svetnikov, in sicer v 6 enotah se voli po 1 svetnika, v eni pa 3 svetniki. V obstoječi ureditvi volilnih enot so odstopanja v številu prebivalcev in volivcev tudi do +18 % ali -43,8 %, kar pomeni neenako volilno pravico.

Za določanje meril enakosti volilne pravice pri oblikovanju volilnih enot se Ustavno sodišče Republike Slovenije pogosto sklicuje na naslednje ključne odločbe:

- Odločba U-I-292/02, v kateri je Ustavno sodišče poudarilo, da mora biti vsak občinski svetnik izvoljen na približno enako število prebivalcev, ter da enakost volilne pravice pomeni, da ima vsak volivec enako težo glasu, kar se zagotavlja z uravnoteženimi volilnimi enotami. (povezava: [U-I-292/02 – Ustavno sodišče RS](#))
- Ustavno sodišče je v več odločbah (npr. U-I-260/04, U-I-214/06, do zadnje U-I-402/22) poudarilo, da **enakost** volilne pravice vključuje tudi enako možnost vpliva na izid volitev, ter da odstopanja v številu volivcev med volilnimi enotami ne smejo biti prevelika – običajno se kot sprejemljivo šteje do $\pm 5\%$, izjemoma do $\pm 15\%$.

Dodatna pravna razlaga

V strokovni literaturi in analizah (npr. v članku *Volilne enote in volilni okraji kot dejavniki enakosti volilne pravice – vir: revijapamfil.si*) je poudarjeno:

- da mora biti vsak volivec obravnavan enako pri uresničevanju volilne pravice,
- da mora biti glas vsakega volivca enako učinkovit,
- da je oblikovanje volilnih enot ključno za zagotavljanje te enakosti.

3. OCENA FINANČNIH IN DRUGIH POSLEDIC

Sprejem novega Odloka o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta in župana v Občini Sodražica ne bo imel večjih neposrednih finančnih posledic za občinski proračun. Možni finančni učinek predstavlja dvig stroškov sejin in materialnih stroškov dela občinskega sveta, zaradi povečanja števila članov občinskega sveta (z 9 na 10) ter morebitna zunanja tehnična in pravna podpora pri pripravi prilagoditev oz. sprememb volilnih enot, skladnih z novim odlokom. V primerjavi z ustavno nujnostjo spremembe in dolgoročnimi koristmi (pravičnejša zastopanost, večja legitimnost volitev) so ti stroški upravičeni in sorazmerni.

I. OBRAZLOŽITEV ODLOKA

Na podlagi opozorila MJU je župan imenoval posebno komisije z nalogo preučitve morebitnega neskladja lokalne ureditve VE z ustavo oz. zakonodajo in pripravo ustreznih ukrepov za odpravo neskladja. Komisija je zasedala kar na 6 sejah, na katerih je ugotovila dejansko neskladje z načelom enakosti volilne pravice v več volilnih enotah. Nadalje je preučila več različnih možnih rešitev od minimalne korekcije do korenitih sprememb. Končna odločitev komisije, ki sicer ni bila sprejeta s soglasjem, ji ni pa nihče nasprotoval, zasleduje ureditev, ki ne le odpravlja neskladje, ampak se zanjo utemeljeno predvideva dolgoročno in stabilno rešitev, pri čemer se do neke mere zagotavlja razpršenost zastopanosti, sicer na nekoliko večjih območjih kot dosedanja ureditev, a še vedno bistveno bolj primerno kot npr. rešitev »ene enote«.

Predlagani Odlok o določitvi volilnih enot za volitve v občinski svet in župana v Občini Sodražica je rezultat več kot leto dni trajajočega dela komisije, ki je analizirala demografske spremembe in pravne zahteve. Cilj je bil odpraviti ustavno neskladje, saj obstoječa ureditev ni zagotavljala enake volilne pravice – razlike v številu volivcev med enotami so bile prevelike. Poleg osnovnega cilja pa je komisija zasledovala tudi željo, da se ohrani do neke mere tudi razpršenost zastopanosti različnih območij občine v občinskem svetu.

Komisija je v času preučevanja in priprave predloga končne rešitve seznanjala občinski svet z vmesnimi poročili in predhodno preverila mnenje svetnikov o različnih možnih rešitvah z namenom zagotovitve potrebne podpore izbrani rešitvi.

Ključne spremembe

- Povečanje števila članov občinskega sveta z 9 na 10.
- Zmanjšanje števila volilnih enot s 7 na 4.
- Nova razporeditev naselij po volilnih enotah, ki zagotavlja bolj enakomerno zastopanost.
- Odprava velikih odstopanj v številu volivcev na svetnika – nova ureditev dopušča odstopanja znotraj največ $\pm 5\%$, kar je skladno z veljavno zakonodajo in odločitvami ustavnega sodišča.

Nova ureditev volilnih enot

Volilne enote so oblikovane tako, da:

- vključujejo več naselij ali uličnih območij,
- omogočajo volitve po večinskem sistemu,
- zagotavljajo približno enako število prebivalcev na izvoljenega svetnika.

Volitve župana

Za volitve župana ostaja celotna občina ena volilna enota, kar je ustaljena praksa in ni predmet spremembe.

Uveljavitev

Odlok začne veljati 15 dni po objavi v Uradnem listu RS, uporablja pa se za naslednje redne lokalne volitve.

Nova razdelitev volilnih enot (3. člen odloka)

Volilna enota	Št. svetnikov	Naselja
1. VE	3	Betonovo, Brlog (del), Globel, Janeži, Kotel, Kračali, Kržeti, Novi Pot, Petrinci, Podklanec, Žimarice
2. VE	3	Lipovšica, Male Vinice, Nova Štifta, Preska, Ravni Dol, Sinovica, Travna gora, Vinice, Zamostec, Zapotok
3. VE	2	Sodražica (ulice: Cesta Majde Šilc, Hosta, Na Pesek, Podgorska cesta, Pot na Krmusnice, Zavrti, Cesta Notranjskega odreda – neparne hišne št. 1–45), Jelovec
4. VE	2	Sodražica (ulice: Kurirska cesta, Prvomajska cesta, Slemenska cesta, Strmca, Trg 25. maja, Zavoda, Cesta Notranjskega odreda – parne hišne št. 2–60)

Pripravila:
Darja Vetrlih

župan
mag. Blaž Milavec l.r.

Priloga:

- Predlog Odloka – 1. obravnava

PREDLOG ODLOKA – 1. OBRAVNAVA

Na podlagi 19., 20. in 21. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17, 93/20 – odl. US in 102/24) in 15. člena Statuta Občine Sodražica (Uradni list RS, št. 22/2024 – uradno prečiščeno besedilo) je Občinski svet Občine Sodražica na __. seji dne __. __. 2025 sprejel

O D L O K

o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta in župana v Občini Sodražica

1. člen

- (1) S tem odlokom se določijo volilne enote za volitve članov v Občinski svet Občine Sodražica in župana v Občini Sodražic ter število članov, ki se jih voli v posamezni volilni enoti.
- (2) Občinski svet šteje deset (10) članov.
- (3) Člani občinskega sveta se volijo po večinskem volilnem sistemu.

2. člen

- (1) Za območje Občine Sodražica se za volitve članov občinskega sveta določi 4 volilne enote, v katerih se voli skupno deset (10) članov občinskega sveta.
- (2) Volilne enote so oblikovane tako, da se en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev. Volilne enote obsegajo območje enega ali več naselij ali dela naselja.

3. člen

Za volitve članov občinskega sveta se določijo naslednje volilne enote:

- 1. volilna enota, v kateri se volijo trije (3) člani občinskega sveta in ki obsega naslednja naselja: Betonovo, Brlog – del, Globel, Janeži, Kotel, Kračali, Kržeti, Novi Pot, Petrinci, Podklanec in Žimarice;
- 2. volilna enota, v kateri se volijo trije (3) člani občinskega sveta in ki obsega naslednja naselja: Lipovšica, Male Vinice, Nova Štifta, Preska, Ravni Dol, Sinovica, Travnja gora, Vinice, Zamostec in Zapotok;
- 3. volilna enota, v kateri se volita dva (2) člana občinskega sveta in ki obsega naslednji naselji: Sodražica - ulice Cesta Majde Šilc, Hosta, Na Pesek, Podgorska cesta, Pot na Krmusnice, Zavrtili in Cesta Notranjskega odreda, neparne hišne št. od 1-45, ter Jelovec;
- 4. volilna enota, v kateri se volita dva (2) člana občinskega sveta in ki obsega naslednje naselje: Sodražica - ulice: Kurirska cesta, Prvomajska cesta, Slemenska cesta, Strmca, Trg 25. maja, Zavoda in Cesta Notranjskega odreda, parne hišne št. od 2-60.

4. člen

Za volitve župana je volilna enota območje celotne Občine Sodražica.

5. člen

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati Odlok o določitvi volilnih enot za volitve članov Občinskega sveta Občine Sodražica (Uradni list RS, št. 58/2006).

6. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne za prve redne lokalne volitve, razpisane po uveljavitvi tega odloka.

Številka: 040-1/2025

Sodražica, dne __. __. 2025

Župan Občine Sodražica
mag. Blaž Milavec l.r.